

Kommunal- og regionaldepartementet
Boks 8112 Dep
0032 Oslo

Deres ref.: 08/557-5KJB

Vår ref.:95/08-002.2

Dato: 8. mai 2008

Høringsuttalelse til Forvaltningsreformen – Samferdselsdepartementets ansvarsområde

Vi viser til brev hvor vi ber om utsettelse på høringsfristen på grunn av sent innkommet høringsbrev.

Trygg Trafikk er en ideell organisasjon som arbeider for å oppnå best mulig trafikksikkerhet for alle trafikantgrupper. Organisasjonen er landsdekkende og fungerer som et bindeledd mellom frivillige aktører og offentlige myndigheter.

I Trygg Trafikks Strategi og handlingsplan for 2005 – 2008 er fokus satt på tre satsingsområder:

- **Trafikksikker oppvekst**
- **Ansvarlige trafikanter**
- **Trafikksikkerhet som samfunnsansvar**

Det er spesielt under satsingsområdet "Trafikksikkerhet som samfunnsansvar" at vi er opptatt av å påvirke beslutningstakere i forhold til valg som påvirker trafikksikkerheten.

Trygg Trafikk vil gi følgende kommentarer til de foreslåtte endringene i Forvaltningsreformen som ligger innenfor Samferdselsdepartementets ansvarsområde:

Forsterket fylkesmodell

I følge forslaget blir det lagt opp til en ansvarsoverføring fra staten til fylkene som omfatter hele det øvrige riksveinettet. Finansieringen skal sikres gjennom rammetilskudd fra Kommunal- og regionaldepartementet til fylkene. Kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa har signalisert at dagens fylkeskommunale struktur skal bestå. Trygg Trafikk tar derfor utgangspunkt i redegjørelsen knyttet til "forsterket fylkesmodell".

Mulige negative konsekvenser

Ut fra foreslåtte kriterier vil regionene, i en forsterket fylkesmodell, få ansvaret for ca. 80 prosent av det offentlige veinettet (utenom kommunalt veinett).

Dette er en del av veinettet med stor trafikk og mange ulykker, derfor må denne delen ha et forutsigbart sikkerhets- og fremkommelighetsnivå. Trygg Trafikk mener at en slik struktur kan medføre negative konsekvenser ved at:

- Større frihet kan føre til at fylkene prioriterer ulikt i forhold til nasjonale mål for driftsstandard, vedlikehold, investeringer og trafikksikkerhet. Kvaliteten på øvrige riksveier kan derfor bli forskjellig i ulike landsdeler.

- Nasjonal transportplan, som styringsdokument i transportpolitikken, kan bli svekket og Stortingets og regjeringens innflytelse på det øvrige riksveinettet reduseres.

Fordeler med en forsterket fylkesmodell

Det er per i dag et tett samarbeid mellom fylkene og Statens vegvesens regionkontorer innenfor forvaltningen av fylkesveinettet. Dette legger et godt grunnlag for overføring av hoveddelen av øvrige riksveier til fylkene. I tillegg har fylkene allerede i dag et overordnet ansvar for samferdselsplanleggingen gjennom plan- og bygningsloven. I en brukerorientert forvaltning bør både organisasjon- og tjenesteproduksjon ligge nærmest mulig brukerne. Dette taler til fordel for forslaget.

Forutsetninger for å lykkes med en overføring av ansvaret til fylkene

Trygg Trafikk mener at følgende forutsetninger må legges til grunn for å lykkes med ansvarsoverføringen:

1. Veiene må settes skikkelig i stand før overlevering til fylkene. Trygg Trafikk støtter ikke forslaget om at veiene skal overtas i den stand de er ved overtagelsestidspunktet. Dette vil kunne føre til at vi fortsatt i lang tid må slite med et etterslep på drifts- og vedlikeholdssiden på grunn lokale prioriteringer.
2. Det må innføres lovpålagte kvalitative kriterier for veistandard. For å sikre et likeverdig tjenestetilbud over hele landet må drift, vedlikehold og nyanlegg underlegges statlige føringer. Kriteriene for veistandard må beskrive et minste akseptabelt nivå.
3. Det må etableres en uavhengig veitilsynsmyndighet. For å føre tilsyn med at fylkene leverer veitjenester i tråd med lovpålagt standard, må det opprettes et uavhengig veitilsyn. En slik tilsynsmyndighet må kunne ta i bruk et sett av sanksjoner som slår inn hvis kvalitetskriteriene ikke er innfridd. Sanksjonene kan spenne fra pålegg om utbedringer innen en tidsfrist, til stenging av en veistrekning til forholdene er utbedret. Vi avventer for øvrig utredningen i det regjeringssopnevnte utvalget som vurderer innføring av et uavhengig veitilsyn.
4. Det må følge med tilstrekkelige økonomiske ressurser i rammeoverføringene. De nevnte forutsetningene om at veiene settes i stand før overføring, etablering av standardkrav og uavhengig veitilsyn, krever tilstrekkelige bevilgninger i rammeoverføringene. Det store vedlikeholdsetterslepet på det øvrige riksveinettet er stort og vi forventer at departementet vet hvilke ressurser som kreves for å bringe standarden opp til et akseptabelt nivå.

Oppsummering

En overføring av ansvaret for øvrige riksveier fra staten til fylkene gir utfordringer i forholdet til å opprettholde en god tjenesteproduksjon. Først og fremst er det viktig at en ny forvaltningsstruktur ikke reduserer sikkerhetsnivået på veinettet. Veibrukerne har krav

på forutsigbarhet både i forhold til sikkerhet og fremkommelighet. Trygg Trafikk ber derfor om at de ovennevnte forutsetningene må tas i betraktning.

Med vennlig hilsen
Trygg Trafikk

Kari Sandberg

Kari Sandberg
direktør

Bård M. Johansen
Bård Morten Johansen
fung. plan- og utredningssjef